

О Народном Музеју Ниш

Кроз своју 90 година дугу историју Музеј је, раме уз раме са Градом, пролазио кроз периоде опадања и експанзије.

Континуитет развоја ове научне и културно-образовне институције прекидан је ратним дејствима у два наврата, а најтрагичније последице забележене су током Другог светског рата у коме су изгубљени драгоцени предмети, читаве збирке, па и сама зграда музеја.

Захваљујући генерацијама кустоса који су изнова прикупљали предмете, Музеј је консолидовао рад у пуном обиму и заузео позицију најзначајније музејске институције у југоисточној Србији.

Данас Музеј обавља мултидисциплинарну функцију, пре свега на пословима чувања и заштите преко 40 000 предмета у својим систематским збиркама одељења за: археологију, историју, епиграфику и нумизматику, историју уметности, етнологију, књижевну заоставштину, као и кроз одељења документације, конзервације и едукације, заједно са осталим стручним службама (фото-лабораторија и библиотека).

Специфичну делатност овог музеја комплексног типа чини и брига о непокретним културним добрима од изузетног значаја: Археолошком налазишту Медијана, Меморијалном комплексу „12. фебруар“ и споменику културе Ђеле-кула.

ЕТНОЛОГИЈА У МУЗЕЈУ:
Шта они тамо раде?

„Научник не даје праве одговоре, он поставља права питања.“
Клод Леви-Строс,
антрополог

„Кустоси су градитељи мостова који спајају различитости.“
Чарлс Еше, музејски професионалац

Посебно захваљујући:
Тејани Чолак-Анђелић Поповић, Етнографски музеј у Београду,
Вјери Медић, Етнографски музеј у Београду

СР - Каталогизације у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

069.51:39(497.11)(063.824)

КАРАЛАНЦИЋ, Милица, 1985.
Етнологија у музеју : Шта они тамо раде? / [аутор изложбе Милица Караланцић,
Владан Радисављевић]. - Ниш : Народни музеј Ниш, 2023 (Ниш : Свен). - 1. пресавијен
лист (6) стр. : илустр. : 30 cm

Тираж 300

ISBN 978-86-83019-80-9

1. Радисављевић, Владан, 1983. [аутор изложбе]
а) Народни музеј (Ниш. Одељење Етнологије -- Изложбени каталог б) Етнологија --
Изложбени каталог

COBISS.SR-ID: 130554121

ИЗДАВАЧ Народни музеј Ниш, ул. Генерала Милоша Педарића 14, Ниш, ЗА ИЗДАВАЧА
Беога, Црноглавац, АУТОРИ ИЗЛОЖБЕ Милица Караланцић, Владан Радисављевић,
ГРАФИЧКО-ОБЛИКОВАЊЕ Анастас Медић, ШТАМПА Свен ДОО, ТИРАЖ 300 примерака

ЕТНОЛОГИЈА У МУЗЕЈУ:
Шта они тамо раде?

ЕТНОЛОГИЈА У МУЗЕЈУ:
Шта они тамо раде?

ГАЛЕРИЈА
СИНАГОГА

О етнологији у музеју и одељењу етнологије Народног музеја Ниш

Институционализацијом етнологије као научне дисциплине средином 19. века, формира се и склоност европских музеја да сакупљају и чувају екзотичне и необичне предмете за тадашњу европску јавност, које су истраживачи доносили са далеких дестинација или ношени романтичарским заносом сакупљали у забаченим, мање познатим сеоским подручјима властитих култура.

Музејска етнологија се од тада бави производима различитих друштвених категорија, артефактима који су производ традиционалних култура различитих етничких група, али и предметима масовне производње који сведоче о човеку унутар одређене друштвене заједнице, као и њиховим тумачењем.

Колекције предмета сакупљених на романтичарским основама постале су основна етнографска грађа и у српским музејима.

У савременој антропологизацији музејске етнологије и дефинисањем нематеријалног културног наслеђа, концепт етнографског музејског предмета проширен је на све сегменте које етнологија/антропологија као научна дисциплина проучава.

Етнографско одељење постоји од оснивања Музеја. У системском смислу за стручну организацију најзаслужнији је Петар Ж. Петровић, један од првих школованих српских етнолога.

Фонд који одељење за етнологију данас чува представља непроцењив извор знања о друштвеним приликама и културном идентитету југоисточне Србије у периоду од 18. до 20. века.

ЕТНОЛОГИЈА У МУЗЕЈУ:
Шта они тамо раде?

У депоима нашег одељења је похрањено више од 5000 предмета који сведоче о свакодневном традиционалном животу, обичајима, веровањима и идентитету народа и етничких група који су живели у сеоским срединама и градовима овог подручја.

Према стандардним музеолошким принципима предмети припадају подзбиркама: становање (покућство, предмети уз огњиште, сакрални предмети, ћилими, прекривачи, пешкири), привреда (земљорадња, сточарство, воћарство, лов и риболов, занати), одевање (одећа, обућа, накит, лични предмети), друштвени живот (породица, детињство), домаћа радиност (справе за прераду влакана, ткачке справе, прибор за шивење, кућни алат), духовна култура (обичаји и религија, народни музички инструменти), писани и аудио-видео записи (фотографије, архивска грађа, макете, илустровани материјал).

Изложба као одговор:
Откријте шта ми то радимо!

Схватање музеја као строге и елитистичке институције, а етнолога само као сакупљача и тумача традиционалне сеоске културе навело нас је да демистификујемо такав положај, као и само бављење музејских професионалаца својим послом.

Представљена из угла два кустоса који воде Одељење етнологије, изложба је конципирана тако да посетиоцу пружи увид у свакодневни живот предмета у музеју.

Креирали смо другачију атмосферу музејског доживљаја и понудили унутрашњу перспективу јавности.

ЕТНОЛОГИЈА У МУЗЕЈУ:
Шта они тамо раде?

Занимљив је податак да данашњи светски музеји око 90 процената предмета чувају у депоима, док је само 10 процената доступно јавности на сталним и тематским изложбама.

Када овоме додамо чињеницу да одељење етнологије нашег Музеја нема сталну поставку, те да се свакодневни рад са предметима одвија у депоима, спонтано се јавила идеја да јавности припремимо један доживљај музејског депоа "behind the scenes".

Како бисмо нагласили разноврсност и богатство етнолошког наслеђа које чувамо, као и да бисмо указали на значај и потребу адекватног простора, експонате смо поставили и представили у симулираним условима музејског депоа.

Депо заузима централно место у музејском животу предмета, као и у професионалном животу кустоса, па сматрамо да је значајно да га овога пута означимо и као централно место у презентацији.

Путовање једног предмета из свог претходног контекста до музејског предмета и културног добра представљено је кроз сегменте: анализа и набавка предмета, документација, конзервација, смештај и бригаа о предметима и руковање и излагање.

Интеграцијом нематеријалног културног наслеђа у простор музејске етнологије заокружујемо нашу причу о етнологији и музеју изнутра.

Придружите се и откријте шта то музејски професионалци раде!

Добродошли!

ЕТНОЛОГИЈА У МУЗЕЈУ:
Шта они тамо раде?